

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/2/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8824200063
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2024:8824200063.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Vranov nad Topľou, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti rodičov, matky: C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX, F., zastúpenej procesnou opatrovníčkou G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX, F., otca: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX/ XX, F., o vyslovenie osvojiteľnosti maloletého dieťaťa t a k t o

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX je dieťa osvojiteľné.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e:

1. Na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou začal tunajší súd uznesením č.k.8P/2/2024-10 zo dňa 19.01.2024 konanie o osvojiteľnosti maloletého dieťaťa. Z podnetu úradu práce vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 8P/96/2023 zo dňa 30.08.2023, ktorý nadobudol právoplatnosť 04.10.2023 a vykonateľnosť 21.10.2023 bola nad maloletým dieťaťom nadriadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Centre pre deti a rodiny F.. Maloletý je umiestnený v profesionálnej náhradnej rodine v obci Bystre, kde napreduje v psychickom, fyzickom a sociálnom vývine. Rodičia dieťaťa C. D., nar. XX.XX.XXXX, A. B., nar. XX.XX.XXXX, ani nikto z príbuzných, maloleté dieťa od jeho prijatia do zariadenia žiadnym spôsobom nekontaktujú a o maloleté dieťa sa nijako nezaujmajú. Zo správy obce F. zo dňa 10.01.2023 vyplýva, že matka maloletého A. nemá kognitívne schopnosti potrebné pre zdravý vývin maloletého dieťaťa. Je vedená v psychiatrickej ambulancii a trpí ľahkým až stredne ťažkým stupňom duševnej zaostalosti. Matka sa podľa jej vyjadrení nevie postarať o dieťa a uvádza, že dieťaťu je dobre v ústave. Otec dieťaťa žije v novom partnerskom vzťahu a o maloleté dieťa nejaví záujem. Nakoľko rodičia od umiestnenia maloletého v centre o neho neprejavujú žiaden záujem a k dieťaťu nemajú vytvorené citové väzby, navrhol úrad práce určiť, že maloleté dieťa je dieťa osvojiteľné.

2. Otec dieťaťa sa vo veci nevyjadril, pojednávania sa nezúčastnil. Matka maloletého z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu nemôže samostatne konať pred súdom, preto jej bola ustanovená procesná opatrovníčka na zastupovanie v tomto súdnom konaní. Procesná opatrovníčka matky- G. H. súhlasila s určením, že maloletý A. je dieťa osvojiteľné.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom procesnej opatrovníčky matky, oboznámením sa s podnetom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny I. J. D., správou obce F., správou Centra pre deti a rodiny F., správami ÚPSVaR I. J. D., lustráciou rodičov v Sociálnej poisťovni, správou kolízneho opatrovníka,

oboznámením sa so spismi tunajšieho súdu sp.zn. XX/XX/XXXX, XX/XX/XXXX a zistil tento skutočný stav vecí:

4. Okresný súd Vranov nad Topľou v konaní pod sp.zn. XX/XX/XXXX uznesením zo dňa XX.XX.XXXX, neodkladným opatrením dočasne zveril maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny F.. Uznesenie bolo vykonateľné XX.XX.XXXX a nadobudlo právoplatnosť XX.XX.XXXX. Súd následne rozsudkom sp.zn. XX/XX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX, právoplatným XX.XX.XXXX nariadil u maloletého A. B. ústavnú starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Centre pre deti a rodiny F.. Rodičia boli zaviazaní platením výživného na syna vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa podľa osobitného predpisu.

5. Procesná opatrovníčka matky dieťaťa vo výpovedi uviedla, že súhlasí s vyslovením osvojiteľnosti u mal. A.. Jej dcéra- ako matka dieťaťa, nie je schopná o syna sa postarať, má zdravotné problémy. Procesná opatrovníčka sama zabezpečuje starostlivosť trom mal. deťom a v náhradnej osobnej starostlivosti má ďalšie tri deti, mal. J., A. a K.. O ďalšie dieťa nie je schopná sa postarať. Jej dcéra a matka maloletého má zdravotné problémy, preto jej vybavuje ústavné zariadenie. Často je agresívna, denne musí užívať lieky, po ich užití je možno hodinu pokojná, ale následne sa jej správanie zhoršuje. Musí ju upokojovať a chrániť mal. deti, aby im matka neublížila. Mnoho krát sa stáva, že dcéra ráno po užití liekov odchádza do Vranova a prichádza popoludní okolo piatej. Podľa informácií procesnej opatrovníčky, otec mal. A. má svoju novú rodinu, má družku s ktorou má dieťa, o mal. A. nejaví záujem.

6. Kolízny opatrovník v písomnej správe uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. XX/XX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX, ktorý nadobudol právoplatnosť XX.XX.XXXX a vykonateľnosť XX.XX.XXXX bola nad maloletým dieťaťom nadriadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Centre pre deti a rodiny F.. Maloletý je umiestnený v profesionálnej náhradnej rodine v obci C., kde napreduje v psychickom, fyzickom a sociálnom vývine. Dieťa je vedené v pediatrickej ambulancii A. F. K.. Nie je vedené v žiadnej odbornej ambulancii. Toho času je dieťa zdravé a prekonáva len bežné detské ochorenia. Rodičia dieťaťa C. D., nar. XX.XX.XXXX, A. B., nar. XX.XX.XXXX, ani nik z príbuzných maloleté dieťa, od jeho prijatia do zariadenia žiadnym spôsobom nekontaktujú a o maloleté dieťa sa nijako nezaujímajú. Zo správy obce F. vyplýva, že matka maloletého A. nemá kognitívne schopnosti potrebné pre zdravý vývin maloletého dieťaťa. Je vedená v psychiatrickej ambulancii a trpí ľahkým až stredne ťažkým stupňom duševnej zaostalosti. Matka sa podľa ich vyjadrení nevie postarať o dieťa a dieťaťu je lepšie v ústave. Matka maloletého A. žije v spoločnej domácnosti so svojimi maloletými deťmi J. D., nar. XX.XX.XXXX, A. D., nar. XX.XX.XXXX, starou matkou maloletého dieťaťa G. H., nar. XX.XX.XXXX a jej tromi maloletými deťmi. Maloleté deti J. a A. boli rozhodnutím Okresného súdu Vranov nad Topľou zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke, ktorá im v súčasnej dobe zabezpečuje potrebnú starostlivosť. Domácnosť rodiny pozostáva z troch miestností, ktoré sú zariadené potrebným nábytkom. Hygiena a čistota domácnosti je na nižšej úrovni, zodpovedá však štandardu pomerov miestnej komunity. V domácnosti je zavedená elektrina, voda, chýba však sociálne zariadenie. Zásoby potravín zvykne mať rodina zabezpečené v potrebnom množstve. Matka maloletého dieťaťa má od narodenia zdravotné obmedzenia, je hluchonemá, v súčasnosti sa u nej objavujú aj zdravotné problémy psychického charakteru. Otec dieťaťa žije v novom partnerskom vzťahu a o maloleté dieťa nejaví záujem. Nakoľko rodičia od umiestnenia maloletého v centre o neho neprejavujú žiaden záujem a k dieťaťu nemajú vytvorené citové väzby, odporučil kolízny opatrovník podnetu vyhovieť v celom rozsahu.

7. Podľa správy Centra pre deti a rodiny F. maloletý A. B. bol prijatý do ich centra dňa XX.XX.XXXX. Umiestnený je v profesionálnej náhradnej rodine v obci C., ktorá mu zabezpečuje rozvoj po všetkých stránkach osobnosti. Vzťahovou osobou pre mal. dieťa je t.č. profesionálny náhradný rodič. Ide o dieťa pozitívne ladené, pokojné, prítulné. Aktívne nadväzuje rozhovor bez ťažkostí, najradšej sa kontaktuje s dospelými a staršími deťmi. Dospelého rešpektuje. Obvyklé správanie dieťaťa je priateľské, spolupracujúce, primerane sa prispôsobuje. Vývin dieťaťa v oblastiach: hrubá, jemná motorika, aktívna a pasívna reč, percepcia a sociálny vývin v norme. V oblasti samoobsluhy, samostatnosti s určitou oneskorený. Maloleté dieťa je vedené v pediatrickej ambulancii A. K. vo Vranove nad Topľou. Nie je dispenzarizované v žiadnej odbornej ambulancii. Medikamentóznou liečbu neužíva. Z ochorení ide o bežné detské ochorenia horných a dolných dýchacích ciest. T.č. je dieťa zdravé. Od umiestnenia dieťaťa v centre evidujú jediný telefonický kontakt zo strany starej matky a to XX.XX.XXXX. Matka ani nikto z blízkej rodiny dieťa nekontaktoval. Na základe rozsudku súdu sú rodičia povinní platiť výživné, túto

povinnosť si neplnia. Vzhľadom na uvádzané skutočnosti, nezáujem matky a blízkej rodiny maloletého, Centrum pre deti a rodiny F. súhlasí s vyslovením osvojiteľnosti maloletého dieťaťa.

8. Podľa § 102 ods. 1 Zákona o rodine na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak :

- a) počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo
- b) počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavili o dieťa žiadny záujem, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo
- c) je rodičom žena, ktorá požiadala o utajenie svojej osoby v súvislosti s pôrodom podľa osobitného predpisu a počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavila o dieťa žiadny záujem, alebo
- d) ak dajú súhlas na osvojenie vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

9. V zmysle § 102 ods. 4 Zákona o rodine o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

10. Podľa § 135 Civilného mimosporového poriadku konaniami vo veciach osvojenia sú konanie o

- a) osvojiteľnosti,
- b) osvojenie a
- c) zverení maloletého do predosvojiteľskej starostlivosti.

11. V zmysle § 137 ods. 1,2 Civilného mimosporového poriadku návrh na začatie konania o osvojiteľnosti môže podať zákonný zástupca dieťaťa, u ktorého sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené. Ak súd zistí, že sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, môže začať konanie aj bez návrhu, ak sa už nezačalo skôr na návrh.

12. Podľa § 139 Civilného mimosporového poriadku súd v konaní vyslúchne toho, v koho starostlivosti sa dieťa nachádza, alebo štatutárny orgán zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, v ktorom je dieťa umiestnené. Súd v konaní o osvojiteľnosti skúma aj okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia.

13. Podľa § 142 Civilného mimosporového poriadku súd na návrh rozsudok o osvojiteľnosti zruší, ak dôjde k zmene pomerov. Návrh možno podať len do času, kým nie je dieťa odovzdané na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov.

14. Vzhľadom na vykonané dokazovanie a vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení mal súd za preukázané, že u maloletého dieťaťa sú splnené podmienky osvojiteľnosti. Maloletý sa narodil dňa XX.XX.XXXX a od XX.XX.XXXX je umiestnený v centre pre deti a rodiny. Od jeho umiestnenia v centre sa rodičia o dieťa nijako nezaujímal, osobne ho nenavštívili, telefonicky nekontaktovali a od nariadenia ústavnej starostlivosti si neplnia voči synovi vyživovaciu povinnosť. Matkin zdravotný stav ani neumožňuje postarať sa o maloletého, otec má novú rodinu a o syna A. nejaví záujem. Možno tak konštatovať, že rodičia počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa. Zdravotný stav dieťaťa nebráni osvojeniu. S poukazom na zistený skutočný stav, hore uvedené zákonné ustanovenia, súd rozhodol, že maloletý A. B. je osvojiteľný.

15. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.